

รายงานผล

การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการผลิต

การบริโภคและการบริการที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวโดยการนำหลักการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน บรรจุลงในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยมุ่งเน้นการกำหนดและส่งเสริมนโยบายที่เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต และพฤติกรรมบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงให้ภาครัฐ ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้บริโภครายใหญ่ที่สุดที่จะสามารถสร้างแรงขับเคลื่อนให้ภาคการผลิต เพื่อมุ่งไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้ ภาครัฐจึงเป็นกำลังสำคัญที่จะสร้างจุดประสงค์ และสนับสนุนให้เกิดอุปทานในการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของประเทศ ประกอบกับกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ พร้อมจัดทำคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมขึ้นจำนวน ๓ เล่ม ได้แก่ เล่มที่ ๑ วิธีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เล่มที่ ๒ เกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเล่มที่ ๓ รายการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายในหน่วยงานได้

ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินการที่สามารถตอบสนองต่อนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของประเทศ และเป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุในแผนส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการผลิต การบริโภค และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้น

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ตุลาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ เกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑
๑. ความเป็นมาของนโยบาย	๑
๒. ประโยชน์ที่ได้รับ	๑
๓. นิยาม	๑
๔. เกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๒
๔.๑ ส่วนประกอบของเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการฯ	๒
๔.๒ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐ	๓
๔.๓ คุณสมบัติสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๔
๔.๔ ประเภทสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๕
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๗
๑. แบบรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๘
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑๒
๓. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	๑๒
๔. ตัวอย่างการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑๓
ส่วนที่ ๓ การรณรงค์ส่งเสริมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคให้มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรฯ	๑๖
๑. กิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนในการลดและคัดแยกขยะฯ	๑๖
๒. กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการติดตั้งถังดักไขมันฯ	๑๗
๓. กิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน	๑๘
๔. กิจกรรมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก และลดการใช้โฟม	๑๙

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. ความเป็นมาของนโยบาย

"ภาครัฐ" ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและท้องถิ่น ถือเป็นผู้บริโภคขนาดใหญ่ที่สุดที่จะสามารถสร้างแรงขับเคลื่อนให้ภาคการผลิตมุ่งไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้เกิดการบริโภคที่ยั่งยืนได้ โดยเฉพาะงบประมาณที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐมีสัดส่วนที่สูง ตั้งแต่ร้อยละ ๑๑ - ๑๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) และไม่เพียงแค่มีสัดส่วนการบริโภคขนาดใหญ่เท่านั้น แต่ภาครัฐยังมีการจัดซื้อจัดจ้างที่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์หลากหลาย ตั้งแต่สินค้าทั่วไปจนถึงการก่อสร้างและบริการต่าง ๆ

ดังนั้น "ภาครัฐ" จึงเป็นกำลังสำคัญที่จะสนับสนุนให้เกิดจุดประสงค์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Demand) ในตลาด เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนให้ผู้ผลิตและผู้ให้บริการใส่ใจรักษาสิ่งแวดล้อม (Green the Supply Chain) โดยการออกข้อกำหนดสำหรับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่มีมาตรฐานสากลเขียว การปรับปรุงกฎ ระเบียบ ให้หน่วยงานที่ภาครัฐต้องจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการเลือกซื้อและใช้สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งนี้จากเหตุผลข้างต้นจึงได้มีนโยบายกำหนดให้ภาครัฐทั้งหน่วยงานกลางและท้องถิ่น เป็นผู้นำในการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าว

๒. ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๑ ประโยชน์ต่อผู้บริโภค กล่าวคือ ผู้บริโภคจะได้ใช้สินค้าที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่กระบวนการผลิต เป็นการลดการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลือง และสารที่เป็นพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทำให้มีผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม รวมทั้งช่วยปลูกฝังค่านิยมให้สังคมร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปด้วย

๒.๒ ประโยชน์ต่อผู้ผลิต กล่าวคือ เมื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้รับความนิยมมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายสูงขึ้นด้วย อีกทั้งกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนั้นยังเน้นให้ผู้ผลิตใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งในการประหยัดต้นทุนการผลิตและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์

๒.๓ ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างร่วมมือร่วมใจกันผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นแล้ว ก็จะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม คือ ช่วยลดผลกระทบต่าง ๆ ในการผลิตที่อาจเกิดอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งช่วยลดการปล่อยมลพิษที่เป็นสาเหตุให้เกิดภาวะโลกร้อนด้วย

๓. นิยาม

ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง สินค้าที่ผลิตจากกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใส่ใจกับผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิตจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการบรรจุลงในหีบห่อและบรรจุภัณฑ์สำหรับเตรียมการขนส่ง

บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง บริการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันเช่น โรงแรม โรงพยาบาล ร้านอาหาร เป็นต้น ธุรกิจเหล่านี้ให้ความสำคัญใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมได้ โดยการเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ และมีการจัดการขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ รวมทั้งมีการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวที่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้มีการรณรงค์สื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานเห็นคุณค่าความสำคัญ และพร้อมเป็นส่วนส่วนหนึ่งในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การส่งเสริมการผลิต การบริการ และบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการผลิต การให้บริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ การประหยัดพลังงานเชื้อเพลิงและทรัพยากร การเลือกซื้อเลือกใช้น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการคัดแยกและลดปริมาณขยะ การจัดการน้ำเสียก่อนปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการอาคาร สำนักงาน ร้านค้า ร้านอาหาร โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ตลาด โรงเรียน วัด และสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคให้มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่บรรยากาศ มุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

๔. เกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ตามคู่มือของกรมควบคุมมลพิษ)

การพิจารณาคัดเลือกสินค้าและบริการ เพื่อจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จะเป็นการพิจารณาว่าสินค้านั้นส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากในช่วงใดของวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า จะก่อผลกระทบมากในช่วงเวลาใช้งานมากกว่าช่วงการผลิต จึงมีการจัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดที่มีการลดผลกระทบในช่วงวัฏจักรชีวิตดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าประเภทเดียวกัน โดยกำหนดเป็นเกณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๔.๑ ส่วนประกอบของเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

- ๑) ขอบเขตและคำอธิบาย
- ๒) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ๓) เกณฑ์ข้อกำหนดสินค้า/บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔) หลักฐานเพื่อการตรวจรับสินค้า/บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ใบรับรองหรือสัญญาอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายฉลากสิ่งแวดล้อม เอกสารลงนามรับรองโดยกรรมการผู้จัดการของบริษัทผู้ผลิต หรือผู้มีอำนาจลงนามของบริษัทผู้ผลิต ผลการทดสอบว่าคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ตามข้อ ๓ จากสถาบันทดสอบหรือห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ๑๕๐ ๑๗๐๒๕ หรือ ห้องปฏิบัติการของราชการ หรือห้องปฏิบัติการของสถาบันการศึกษา

ปัจจุบันกรมควบคุมมลพิษได้จัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างฯ แล้วจำนวน ๑๔ สินค้า และ ๓ บริการ ได้แก่

- ๑) กระดาษคอมพิวเตอร์/กระดาษสีทำปก ๒) กระดาษชำระ
- ๓) กล่องใส่เอกสาร ๔) เครื่องถ่ายเอกสาร

- ๕) เครื่องพิมพ์
- ๗) ซองบรรจุภัณฑ์
- ๙) แบตเตอรี่ปฐมภูมิ
- ๑๑) ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด
- ๑๓) สีทาอาคาร
- ๑๕) บริการทำความสะอาด
- ๑๗) บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร

- ๖) เครื่องเรือนเหล็ก
- ๘) ตลับหมึก
- ๑๐) ปากกาไวท์บอร์ด
- ๑๒) แฟ้มเอกสาร
- ๑๔) หลอดฟลูออเรสเซนต์
- ๑๖) บริการโรงแรม

และได้จัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดเพิ่มเติม จำนวน ๕ ประเภท ได้แก่

- ๑) รถยนต์
- ๓) น้ำมันหล่อลื่น
- ๕) สถานีบริการรถยนต์ (เปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น)
- ๒) น้ำมันเชื้อเพลิง
- ๔) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

๔.๒ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐ

การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีลำดับขั้นตอนดังนี้

๑) หากเป็นสินค้า ให้พิจารณาเลือกซื้อสินค้าที่ได้รับการรับรองฉลากเขียว หรือสินค้าที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของกรมควบคุมมลพิษ

๒) หากเป็นบริการโรงแรมให้พิจารณาเลือกใช้บริการโรงแรมที่ได้รับการรับรองใบไม้เขียวหรือบริการโรงแรมที่เป็นไปตามเกณฑ์บริการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ตะกร้าเขียว) ที่อยู่ในคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) หากเป็นบริการอื่น ๆ ให้พิจารณาเลือกใช้บริการตามเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ในคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐ

สินค้าและบริการ	ตะกร้าเขียว/ กรมควบคุมมลพิษ	ฉลากเขียว/สมอ.และ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	ใบไม้เขียว/ มูลนิธิใบไม้เขียว	อื่นๆ
1. สินค้า	✓	✓		
2. บริการโรงแรม	✓		✓	
3. บริการอื่นๆ - บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร - บริการทำความสะอาด - สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง - สถานีบริการรถยนต์	✓ ✓ ✓ ✓			✓ ✓

๔.๓ คุณสมบัติสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑) ใช้วัสดุที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เช่น วัสดุที่ไม่มีพิษ วัสดุหมุนเวียนทดแทนได้ วัสดุรีไซเคิล และวัสดุที่ใช้พลังงานต่ำในการจัดหามา

๒) ใช้วัสดุน้อย เช่น น้ำหนักเบา ขนาดเล็ก มีจำนวนประเภทของวัสดุน้อย มีการเสริมความแข็งแรงเพื่อให้ลดขนาดลงได้

๓) มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในการผลิต ใช้พลังงานที่สะอาด ลดการเกิดของเสียจากกระบวนการผลิตและลดขั้นตอนของกระบวนการผลิต

๔) มีระบบขนส่งและจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ลดการใช้หีบห่อบรรจุภัณฑ์ที่ฟุ่มเฟือย ใช้บรรจุภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุที่ใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนเวียนใช้ใหม่ได้ ใช้รูปแบบการขนส่งที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ และเลือกใช้เส้นทางการขนส่งที่ประหยัดพลังงานที่สุด

๕) ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดในช่วงการใช้งาน เช่น ใช้พลังงานต่ำ มีการปล่อยมลพิษต่ำในระหว่างการใช้งาน ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง และลดการใช้ชิ้นส่วนที่ไม่จำเป็น

๖) มีความคุ้มค่าตลอดชีวิตการใช้งาน เช่น ทนทาน ซ่อมแซมและดูแลรักษาง่าย ปรับปรุงต่อเติมได้ ไม่ต้องเปลี่ยนบ่อย

๗) มีระบบการจัดการหลังหมดอายุการใช้งานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การเก็บรวบรวมที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ มีการออกแบบให้นำสินค้าหรือชิ้นส่วนกลับมาใช้ซ้ำ หรือหมุนเวียนใช้ใหม่ได้ หรือหากต้องกำจัดทิ้งสามารถนำพลังงานกลับคืนมาใช้ได้และมีความปลอดภัยสำหรับการฝังกลบ

การรับรองสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้วยฉลากสิ่งแวดล้อม ประเภทที่ ๑ ตามอนุกรมมาตรฐาน ๑๕๐ ๑๔๐๒๔ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ซื้อสามารถบ่งชี้ว่าสินค้านั้นเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้โดยง่าย ซึ่งฉลากประเภทดังกล่าวจะมีองค์กรกลางให้การรับรองตามเกณฑ์กำหนดในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่พิจารณาตลอดช่วงชีวิตของสินค้านั้น ตัวอย่างของฉลากสิ่งแวดล้อมประเภทที่ ๑ ได้แก่ ฉลากเขียวของประเทศไทยที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับหน่วยงานภาครัฐ ฉลาก Green Mark ของไต้หวัน และฉลาก Eco - Mark ของญี่ปุ่น เป็นต้น ดังภาพตัวอย่าง

ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ผลิตที่ผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและได้รับการรับรองจากสิ่งแวดล้อมอยู่บ้างแต่ยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลาย ซึ่งคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมนี้ จึงได้ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับเบื้องต้น เพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ผลกระทบโดยรวมต่อสิ่งแวดล้อมตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ คือ ตั้งแต่ก่อนการผลิต ระหว่างการผลิต การใช้งาน การทิ้งซาก

๒) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดหรือก่อให้เกิดมลพิษน้อยที่สุด

๓) ทางเลือกในการจัดซื้อหรือมีสินค้าทดแทน มีคุณภาพสามารถหาซื้อได้ทั่วไป

๔) มีการจัดซื้อในปริมาณมาก

๔.๔ ประเภทสินค้า และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่หน่วยงานภาครัฐจัดซื้อจัดจ้างมีทั้งหมด ๑๗ รายการ และบริการ ๕ รายการ ดังนี้

สินค้า ๑๗ รายการ	บริการ ๕ รายการ
๑ กระดาษคอมพิวเตอร์ กระดาษสีทำปก	๑. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง
๒. ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด	๒. สถานีบริการรถยนต์ (เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง)
๓. กระดาษชำระ	๓. บริการทำความสะอาด
๔. หลอดฟลูออเรสเซนต์	๔. บริการโรงแรม
๕. แบตเตอรี่ปรุภูมิ	๕. บริการเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร
๖. กล่องใส่เอกสาร	
๗. เครื่องถ่ายเอกสาร	
๘. เครื่องพิมพ์	
๙. เครื่องเรือนเหล็ก	
๑๐. ซองบรรจุภัณฑ์	

สินค้า ๑๗ รายการ	บริการ ๕ รายการ
๑๑. ตลับหมึก	
๑๒. ปากกาไวท์บอร์ด	
๑๓. แฟ้มเอกสาร	
๑๔. สีทาอาคาร	
๑๕. รถยนต์	
๑๖. น้ำมันหล่อลื่น	
๑๗. น้ำมันเชื้อเพลิง	

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามขั้นตอน ดังนี้

๑. กำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม

๒. ค้นหารายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสามารถระบุแหล่งสืบค้นได้ โดยผู้รับผิดชอบ ดำเนินการค้นหารายการสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและแหล่งข้อมูลสืบค้น พร้อมรวบรวมเก็บไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งอ้างอิงบัญชีรายการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในคู่มือการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังตาราง

	สัญลักษณ์ตะกร้าเขียว กรมควบคุมมลพิษ (ฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม http://gp.pcd.go.th/home)
	ฉลากเขียว (Green Label) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (www.tei.or.th)
	มูลนิธิใบไม้เขียว (www.greenleafthai.org)
	ฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕ ฉลากที่บ่งบอกระดับการใช้ไฟฟ้าและข้อมูลเบื้องต้นของเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ
	ฉลากลดคาร์บอน ฉลากสินค้าที่มีระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกสู่บรรยากาศต่อหน่วยผลิตภัณฑ์
	ตราสัญลักษณ์ G (Green Production) สำหรับสินค้าหรือบริการที่ใช้วัตถุดิบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพใช้หลักการลดมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด
	สัญลักษณ์สินค้าไม้หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ไม้จากป่าที่มีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักการ “การป่าไม้แบบยั่งยืน”
	สินค้าที่มีสัญลักษณ์ผลิตมาจากวัสดุแปรรูปใช้ใหม่หรือสัญลักษณ์ Recycle

๓. จัดทำแบบรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้อง กับสินค้าที่ใช้จริงในสำนักงาน โดยจะต้องระบุรายการสินค้า ยี่ห้อ ราคาสินค้าสิ่งแวดล้อม ปริมาณ และราคาที่ได้จัดซื้อ จัดจ้าง รายละเอียดดังนี้

๑. แบบรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๑ รายการจัดซื้อสินค้า (ประเภทวัสดุสำนักงาน) ในช่วงเดือน มีนาคม ๒๕๖๗

บริษัท นานาเชี่ยงดาว จำกัด (สำนักงานใหญ่)
537 หมู่ 7 ต.โจดนา อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ โทร. 053-455000
เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 0-5055 5900 1207

ใบส่งของ/ใบกำกับภาษี

เล่มที่ 543 เลขที่ 27126

วันที่ ๒๗ มี.ค. ๖๗

นายลูกค้า นายวิชาพร งาน

ที่อยู่ จ. ม. ๗ ต. นานาเชี่ยงดาว อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี ๐๙๙๔๐๐๐๒๕๘๕๔ ☐ สนง.ใหญ่ ☐ สาขาที่

จำนวน	รายการ	หน่วยละ	จำนวนเงิน
2 ตัว	ถัง 3 ลิตร	420 -	840 -
19 ลิ้ม	กระดาษชำระเชื่องช้า A4 80 มม.	130 -	2470 -
12 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 9 นิ้ว	55 -	660 -
2 เล่ม	ไม้กวาด	68 -	136 -
3 ลิ้ม	กระดาษชำระ	25 -	75 -
13 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 150 มม.	115 -	1495 -
1 ตัว	หมวก	29 -	29 -
2 ตัว	หมวก AOM	20 -	40 -
20 ลิ้ม	ถังพลาสติกใบเล็ก 4 ลิตร	275 -	5500 -
1 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ	20 -	20 -
17 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 150 มม.	110 -	1870 -
2 ตัว	หมวกกระดาษ	20 -	40 -
5 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 150 มม.	155 -	775 -
12 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 3 นิ้ว	175 -	2100 -
10 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ 150 มม.	200 -	2000 -
6 เล่ม	กระดาษเช็ดมือ	78 -	468 -
6 เล่ม	กระดาษเช็ดมือ	78 -	468 -
1 ลิ้ม	กระดาษเช็ดมือ	19 -	19 -
อัตราภาษี 7 %		รวมทั้งสิ้น	19,154.21
		จำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1340.79
		รวมทั้งสิ้น	20495

จำนวนเงินทั้งสิ้น (ตัวอักษร)

ผู้รับของ: ผู้ส่งของ:

รวมรายการจัดซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๒๗ ชิ้น มูลค่าสินค้า ๑๒,๐๘๕.-บาท
ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๖ รายการ

๑.๒ รายงานการจ้างบริการ ในช่วงเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗

-ไม่มีงานจ้างบริการของเทศบาลตำบลทุ่งข้าวพวง

๑.๓ รายการใช้บริการโรงแรมในการจัดประชุม/สัมมนา/อบรม ในช่วงเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗

-ไม่มีการใช้บริการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ระบุด้วยว่าได้รับเกียรติบัตร ใบไม้เขียว หรือได้รับการรับรอง ISO ๑๔๐๐๑ หรือได้รับการรับรอง Green Hotel

๑.๔ รายการใช้บริการเครื่องถ่ายเอกสาร ในช่วงเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗

-ใช้บริการกับ บริษัท เอสพี ดีเวลลอปเม้นท์ แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด จำนวน ๒ เครื่อง ยี่ห้อ xerox รุ่น VersaLink B๗๐๓๕ และรุ่น WorkCentre ๕๓๓๕ ค่าเช่าต่อเดือน เครื่องละ ๓,๐๐๐.-บาท ซึ่งไม่เป็นการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. มีผู้จำหน่ายหรือผู้ให้บริการน้อยราย

๒. มีรายการที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่เข้าเกณฑ์หรือได้รับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม น้อยรายการ

๓. สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีราคาสูงกว่าสินค้าปกติ

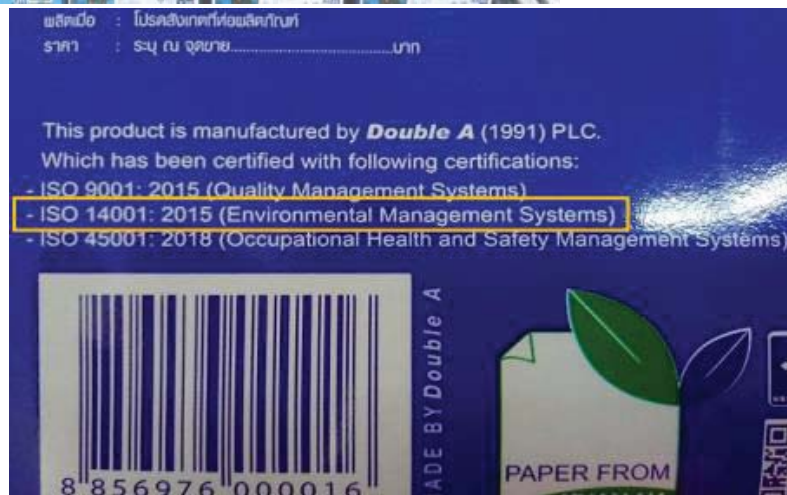
๓. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๑. สนับสนุน ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในหลากหลายช่องทางเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค

๒. ควรมีการขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการร้านค้าให้มีการจำหน่ายสินค้าและบริการที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในราคาใกล้เคียงกับสินค้าปกติ

๔. ตัวอย่างการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๔.๑ กระดาษถ่ายเอกสาร ขนาด A๔ น้ำหนัก ๘๐ แกรม

เกณฑ์ในการจัดซื้อกระดาษที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ พิจารณาเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมายฉลากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ฉลากเขียว หรือหากไม่ได้รับเครื่องหมายฉลากสิ่งแวดล้อม ให้พิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO ๑๔๐๐๑ ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment management System) ที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดจากหน่วยงานองค์กรทั่วโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสิ่งแวดล้อม และเกิดการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการพัฒนาธุรกิจ โดยมุ่งเน้นในการป้องกันมลพิษและรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

๔.๒ แฟ้มเจาะสันกว้าง ขนาด ๓ นิ้ว

๔.๓ แฟ้มเจาะสันกว้าง ขนาด ๒ นิ้ว

เกณฑ์ในการจัดซื้อแฟ้มเอกสารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คือ พิจารณาเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมายฉลากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ฉลากเขียว ฉลากรีไซเคิล หรือฉลากสินค้าที่ผลิตจากกระบวนการและเทคโนโลยีที่ใส่ใจกับผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๓ การรณรงค์ส่งเสริมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคให้มีวิถีชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๑. กิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมให้มีการจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

กิจกรรมการจัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน

กิจกรรมการจัดทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน

๒. กิจกรรมใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก และใช้แก้วส่วนตัวแทนแก้วพลาสติก

